

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญ

ข้าพเจ้ามองบริบทสังคมแวดล้อมรอบตัว ทำให้สังเกตเห็นเรื่องราวความขัดแย้งของปัญหาต่างๆมากมายสภาพหนักบ้างเบาบ้าง เช่นความขัดแย้งไม่ลงรอยระหว่างพี่น้อง เพื่อน สามี ภรรยา พ่อแม่กับบุตร เพื่อนร่วมงาน จนไต่ไปถึงระดับสูงที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นวงกว้างขึ้น เช่นความขัดแย้งระหว่างสถาบัน องค์กร ชุมชน รัฐ และระดับประเทศ ซึ่งเหตุการณ์เหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจและมักเกิดคำถามในใจของข้าพเจ้าอยู่เสมอ ทุกคำถามที่ข้าพเจ้าคิดก็ล้วนมีผู้ให้คำตอบไว้แล้วทั้งสิ้นหลากหลายแนวทาง คำตอบต่างๆที่อธิบายถึงสิ่งที่เกิดขึ้นนำไปสู่ภาวะความขัดแย้งในความคิดที่ เกิดจากอัตตาภายในตัวเอง

ในสังคมมนุษย์นั้น ความขัดแย้งเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นตามปกติตามธรรมชาติและเป็นส่วนหนึ่งของสังคมไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้¹ ที่มีการดำเนินมาแล้วเป็นวัฏจักรต่อเนื่องตั้งแต่อดีตจวบจนปัจจุบัน เหตุด้วยมนุษย์เป็นสัตว์สังคมจึงมีความจำเป็นที่จะต้องอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มที่มีการช่วยเหลือเพื่อดำรงชีวิตอยู่ร่วมกัน มีการรุกเร้าและตอบสนองซึ่งกันทางสังคม ทำให้สังคมมนุษย์ที่ล้วนมีความแตกต่างทางความคิด ความเชื่อ เป้าหมาย และพฤติกรรมที่แตกต่างกันจึงทำให้เกิดข้อขัดแย้ง แต่ความแตกต่างกันเป็นปฏิสัมพันธ์ทางสังคมนั้นอันแสดงให้เห็นถึงลักษณะความสัมพันธ์ของกลุ่มขัดแย้ง² และเป็นกระบวนการขัดเกลาทางสังคม ที่จะแก้ปัญหาความแตกแยกและทำให้เกิดความสามัคคี³ (วาริญา ภาวภูตานนท์ ณ มหาสารคาม, 2547)

1 กีตาโน มอสคา (Gaetano Mosca 1858-1941) นักทฤษฎีการเมืองชาวอิตาลี กล่าวว่า “ความขัดแย้งเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นเป็นปกติโดยธรรมชาติและไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ความขัดแย้งจำเป็นต่อการสร้างความก้าวหน้า และเป็นระเบียบของสังคม”

2 ซิมเมล (Georg Simmel 1858-1918) นักสังคมวิทยาชาวเยอรมัน กล่าวว่า “ความขัดแย้งเป็นปฏิสัมพันธ์รูปแบบหนึ่ง ความขัดแย้งแสดงให้เห็นถึงลักษณะความสัมพันธ์ของกลุ่มขัดแย้ง ความขัดแย้งเป็นผลมาจากการมีความรู้สึกเข้าข้างตนเองมากกว่าเข้าข้างฝ่ายอื่น ความขัดแย้งทำให้เกิดความกลมเกลียว และความกลมเกลียวก็ทำให้เกิดความขัดแย้งได้เช่นกัน”

3 เลวิส โคอเซอร์ (Lewis A. Coser 1913-2003) นักสังคมวิทยาชาวอเมริกา กล่าวว่า “ความขัดแย้งเป็นสิ่งที่ประโยชน์และไม่เป็นประโยชน์และอธิบายว่า ความขัดแย้งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการขัดเกลาทางสังคม ไม่มีกลุ่มทางสังคมกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งที่มีความสมานสามัคคีอย่างสมบูรณ์เพราะความขัดแย้งเป็นส่วนหนึ่งของสภาวะหนึ่งของมนุษย์”

ในสภาวะการณ์ปัจจุบันของสังคมไทยเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี และการเมือง การเปลี่ยนแปลงสภาพสังคมดำเนินไปอย่างไม่สมดุล กระตุ้นกระตุ้น และก้าวกระโดด จึงเกิดปัญหาความคิดเห็นที่แตกต่างขัดแย้งกันขึ้นมากมาย ต้นเหตุของความขัดแย้งเหล่านั้นมักเกิดจากรื่องเล็กน้อยและหมักหมมกันมายาวนาน ขาดความพยายามในการคิดวิเคราะห์เพื่อบูรณาการแก้เหตุและปัจจัยของความขัดแย้งเหล่านั้น ปัญหาจึงบานปลายยากแก่การแก้ไขเชื่อมโยงไปสู่ทุกระดับในสังคม ปัญหาครอบครัวอันขาดการเข้าใจกันระหว่างวัยและสมาชิกในครอบครัวเกิดจากสภาวะทางเศรษฐกิจและสิ่งยั่วยุทางสังคม ทำให้ขาดการเอาใจใส่และรับรู้ปัญหาซึ่งกันและกันอันเกิดเป็นปัญหาสังคมตามมา ปัญหาการแย่งชิงทรัพยากรและผลประโยชน์ที่มีจำกัดด้วยการเข้าถึงการครอบครองและการเข้าใช้ที่ไม่เป็นธรรม เกิดการเอาใจเปรียบระหว่างฐานะชนชั้นทางสังคมเพื่อให้ได้มาในสิ่งที่ตนเองปรารถนาและสร้างความพึงพอใจแก่ชีวิตตน แนวโน้มปัญหาสภาวะสิ่งแวดล้อมจากการเร่งพัฒนาการผลิตทางอุตสาหกรรมซึ่งไม่มีการควบคุมที่รัดกุมเพียงพอ ส่งผลกระทบกับชุมชนที่อยู่อาศัยรอบข้าง ความเชื่อและศาสนาที่แตกต่าง ปัญหาสังคมวัฒนธรรม ค่านิยม ทักษะคติ และพฤติกรรมแบบใหม่กับวัฒนธรรมแบบดั้งเดิมซึ่งมีลักษณะจารีตนิยม จากการหลั่งไหลทางวัฒนธรรมที่รวดเร็วยากที่จะหยุดยั้งด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศที่รวดเร็วและทันสมัย อีกทั้งปัญหาการเมืองการปกครองที่แสดงถึงความแตกแยกทางสังคมขั้นรุนแรง จนถึงกระทั่งแบ่งฝ่ายประหัตต์ประหารซึ่งกันและกัน

ปัญหาต่างๆข้างต้นเป็นแรงบันดาลใจในการทำวิทยานิพนธ์ “ปฏิสัมพันธ์ของความขัดแย้ง” เป็นการตอบสนองความต้องการถ่ายทอดประสบการณ์ ทักษะคติ และมุมมองของข้าพเจ้าต่อประเด็นความขัดแย้ง โดยการตีความและนำเสนอความคิดโดยไม่มุ่งหวังที่จะชี้้นำผลลัพธ์ทางด้านบวกและด้านลบ แต่เป็นการนำเสนอมุมมองความหมาย ทักษะคติ ต่อสังคมที่ดำรงอยู่ของข้าพเจ้าผ่านการใช้สำนวนสุภาษิตไทยที่ให้ความหมายที่ลุ่มลึกและกว้างขวาง ตีแผ่ประเด็นความขัดแย้งได้ชัดเจน และยังมีความทันสมัยแม้ในสถานการณ์ปัจจุบัน

อิทธิพลจากสภาพสังคมปัจจุบัน

ด้านระบบครอบครัว เนื่องจากระบบครอบครัวและเครือญาติเป็นระบบความสัมพันธ์ขั้นพื้นฐานที่สุดในสังคม ปัจจุบันนี้สังคมไทยได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ทางเศรษฐกิจและสังคม ผลของการพัฒนาประเทศทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นอกจากส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างครอบครัวซึ่งมีแนวโน้มที่ขนาดของครอบครัว

เล็กลง จากครอบครัวขยายเป็นครอบครัวเดี่ยวแล้ว ในขณะที่เดียวกันก็ส่งผลต่อรูปแบบของครอบครัว ด้วย การอยู่ร่วมกันและความสัมพันธ์ที่อบอุ่นในครอบครัวเริ่มเสื่อมสลาย ความผูกพันและความเกื้อกูลกันในครอบครัวเริ่มห่างเหิน อันเนื่องมาจากความจำเป็นทางเศรษฐกิจบังคับให้สมาชิกในครอบครัวต่างต้องพึ่งตนเองมากขึ้น ขาดการดูแลเอาใจใส่ซึ่งกันและกันในครอบครัว พ่อแม่จะมีระยะเวลาการเลี้ยงลูกและการอยู่กับลูกสั้นลง เนื่องจากปัญหาทางเศรษฐกิจและการให้ความสำคัญกับบทบาททางหน้าที่การงานมากกว่าครอบครัว ลูกมีโลกส่วนตัวกับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต เกมส์ โทรศัพท์มือถือ และกลุ่มเพื่อน จึงเกิดช่องว่างในการเข้าใจระบบการคิด เหตุผลที่แตกต่างกันตามยุคสมัยนั้นๆ การรับฟังปัญหาซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่าง สามัญภรรยา พ่อแม่-บุตร ก่อให้เกิดปัญหาสังคมตามมา (วิทยากร เชียงกูล, 2533)

ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ในอดีตความขัดแย้งในเรื่องทรัพยากรของสังคมชานาหรือเกษตรกรรมไม่ได้เป็นปัญหามากนักในสังคมไทย ทั้งนี้เป็นเพราะสังคมมีสภาพการดำรงชีวิตอยู่ที่ยั่งยืนใกล้เคียงกัน และมีการประกอบอาชีพในสังคมที่คล้ายคลึงกัน อีกทั้งยังมีขนบธรรมเนียมประเพณีซึ่งคอยทำหน้าที่เข้ามาไกล่เกลี่ยในเรื่องความขัดแย้งด้วย ปัจจุบันปัญหาเกี่ยวกับกรณีความขัดแย้งในการใช้ทรัพยากรในประเทศไทยที่ปะทุขึ้นมาจนเป็นปัญหาที่ทำให้สังคมรับรู้ นั่น เป็นเพราะสังคมได้พัฒนาเปลี่ยนแปลงไปในหลายๆด้าน ทั้งในด้านจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น อาชีพที่หลากหลาย และสภาพการณ์ต่างๆทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น ทางด้านเศรษฐกิจ และการเมือง สังคมไทยมีความสลับซับซ้อนและผลประโยชน์ที่แตกต่างกันเพิ่มมากขึ้น กลไกทางสังคมในการระงับความขัดแย้ง เช่นขนบประเพณีที่มีมาแต่เดิมใช้ไม่ได้ผล ปัญหาต่างๆเกี่ยวกับทรัพยากรจึงทวีคูณขึ้นเป็นลำดับ ทั้งในเชิงปริมาณและในการใช้ความรุนแรงเข้ามาแก้ปัญหาในการแย่งชิงทรัพยากรระหว่างรัฐ เอกชน และประชาชน รวมถึงความเสื่อมโทรมของทรัพยากร ผลกระทบต่อมลพิษและสิ่งแวดล้อมที่ทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้นตามลำดับ ทั้งจากการจัดการของภาครัฐและเอกชน รวมถึงการใช้ทรัพยากรที่ไม่มีการควบคุม⁴

4

ความขัดแย้งในปัญหาทรัพยากรและหนทางแก้ไข บรรยายโดย ศ.ดร.นิธิ เอียวศรีวงศ์ ให้กับผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตรของสถาบันพระปกเกล้าฯ ณ สวนบวรวิสิทธ์ อ.หางดง จ.เชียงใหม่ / วันที่ 4 พฤษภาคม 2543

ภาพที่ 1 การเดินขบวนต่อต้านในเรื่องการใช้ทรัพยากร

ภาพที่ 2 มลภาวะที่เกิดจากการพัฒนาด้านการผลิต

ด้านวัฒนธรรม ปัญหาด้านวัฒนธรรมในอดีตเกิดขึ้นโดยมุ่งเน้นความแตกต่างระหว่าง ตะวันตกและตะวันออก แต่ในปัจจุบันกำแพงระหว่างซีกโลกไม่ได้เป็นคำตอบทั้งหมดอีกต่อไป กระแสวัฒนธรรมในโลกขณะนี้หลั่งไหลจากทั่วทุกสารทิศ ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศทางการ สื่อสารที่รวดเร็ว และทันสมัย วัฒนธรรมไทยวิถีการดำเนินชีวิตดั้งเดิมก็ย่อมเปลี่ยนแปลง นับตั้งแต่ วิถีกิน วิถีอยู่ วิถีแต่งกาย การใช้ภาษา วิถีทำงาน วิถีพักผ่อน วิถีแสดงอารมณ์ วิถีสื่อความ วิถีอยู่ ร่วมกันเป็นหมู่คณะ วิถีแสดงความสุขทางใจ หลักเกณฑ์การดำเนินชีวิต และความเชื่อ วัฒนธรรม ย่อมเปลี่ยนแปลงไปตามเงื่อนไขกาลเวลาเมื่อมีการประดิษฐ์หรือค้นพบสิ่งใหม่ วิธีใหม่ที่ใช้ แก้ปัญหาและตอบสนองความต้องการของสังคมได้ดีกว่า ซึ่งอาจทำให้สมาชิกของสังคมเกิดความ นิยมและในที่สุดอาจเลิกใช้วัฒนธรรมเดิม ดังนั้นการรักษาหรือธำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์วัฒนธรรมเดิม จึงต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง หรือพัฒนาวัฒนธรรมให้เหมาะสมมีความสอดคล้องเพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพตามสมควรกับยุคสมัย

ด้านการเมือง ปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองที่เกิดขึ้นจากความแตกต่างทางความคิด การ แสวงหาอำนาจ จนกลายเป็นความแตกแยกในสังคมอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อนในขณะนี้ เห็นได้ จากการเกิดขึ้นของกลุ่มหรือฝ่ายความขัดแย้ง ต่างพยายามเคลื่อนไหวเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจทางการเมืองของฝ่ายตนกันอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะปลุกประเด็นกระแสความรักชาติ สถาบัน เพื่อนำมาใช้ เป็นเครื่องมือในการโจมตีทางการเมือง ทำลายฝ่ายตรงข้ามและใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างแนว ร่วมเพื่ออ้างความชอบธรรมแก่กลุ่มหรือฝ่ายตน สิ่งที่เกิดตามมาเป็นปัญหาความขัดแย้งและกีดกัน พื้นที่ทางความคิด เกิดความแตกแยกของคนในสังคมดังเช่นปรากฏการณ์ของการเมืองที่แบ่งเป็นสี ต่างๆ ซึ่งแต่ละฝ่ายก็พยายามหิบบยกมาเป็นเครื่องมือในการสร้างอำนาจต่อรอง เพื่อผลประโยชน์ใน การขับเคลื่อนวิถีทางการเมืองของกลุ่มหรือฝ่ายการเมืองต่างๆ ที่มีความมุ่งหวังหรือแนวคิดที่ แตกต่างกัน ในขณะเดียวกันก็ผลักดันให้กลุ่มอื่นหรือฝ่ายตรงข้ามที่อาจคิดต่าง ตกเป็นผู้ไม่รักชาติหรือ ขาดชาติ ส่งผลกระทบไปทุกภาคส่วนซึ่งถูกบีบบังคับให้เลือกฝ่ายเพื่อแสดงความชัดเจนทาง การเมือง เกิดความปั่นป่วนไปถึงวิถีคิดของบุคคลในสังคม การมีอคติในทางลบของอีกฝ่ายที่ไม่ใช่ ฝ่ายของตน กฎหม้ออยู่เหนือกฎหมาย มุ่งใช้วิธีปะทะเผชิญหน้าทำลายกัน ไม่นิยมใช้ความคิดใน การบูรณาการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกัน นี่คือนิสัยที่เกิดขึ้นในสภาวะการเมืองทางการเมืองไทยใน ปัจจุบันนี้

ภาพที่ 3 การชุมนุมเรียกร้องทางการเมือง

อิทธิพลจากสำนวนสุภาษิตไทย

ภาษาเป็นตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงการมีวัฒนธรรมที่เจริญของชนชาติ ซึ่งแบ่งเป็นภาษาพูดและภาษาเขียน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ให้ความหมาย “สำนวน” ไว้ว่าหมายถึง ถ้อยคำที่เรียบเรียง โวหาร บางทีก็ใช้ว่า สำนวนโวหาร เช่น สารคดีเรื่องนี้สำนวนโวหารดี ความเรียงเรื่องนี้สำนวนโวหารลุ่มๆ ดอนๆ ถ้อยคำหรือข้อความที่กล่าวสืบทอดกันมาช้านานแล้ว มีความหมายไม่ตรงตามตัวหรือ มีความหมายอื่นแอบแฝงอยู่ เช่น สอนจะเข้ให้ว่ายน้ำ รำไม่ดีโทษปี่โทษกลอง ถ้อยคำที่แสดงออกมาเป็นข้อความพิเศษ เฉพาะภาษาหนึ่งๆ เช่น สำนวนฝรั่ง สำนวนบาลี ชั้นเชิง หรือ ท่วงทำนองในการแต่งหนังสือหรือพูด (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546)

สำนวนสุภาษิตจัดอยู่ในภาษาพูดที่อยู่ในกลุ่มของการพูดที่มีชั้นเชิงไม่ตรงไปตรงมาแต่ให้ความหมายที่กินความลึกซึ้งไปกว่านั้น อันมีมูลเหตุที่มาของสำนวนจากธรรมชาติ การกระทำ แบบแผนประเพณี ลัทธิศาสนา ดำเนิน ฯลฯ ที่เกิดขึ้นตามยุคตามสมัยของเหตุการณ์บ้านเมือง แล้วนำเอาใจความสำคัญมาพูดสั้นๆ เป็นการเปรียบเปรย กระทบกระทั่ง ประชดประชัน เพื่อเตือนสติและล้อเลียนพฤติกรรม ซึ่งมีคล้ายกันในทุกชาติทุกภาษาด้วยเป็นเพราะความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์เกี่ยวกับธรรมชาติ และพฤติกรรมกระทำของมนุษย์มักจะมีลักษณะที่ใกล้เคียงกัน (กาญจนาคพันธ์, 2539)

ประเทศไทยเป็นชาติหนึ่งที่มีวัฒนธรรมด้านภาษาเป็นของตัวเองที่เป็นเอกลักษณ์ สำนวนพูดที่ใช้ในการเปรียบเปรยสิ่งต่างๆ นั้นมีมาแล้วก่อนการประดิษฐ์อักษรในสมัยสุโขทัย(พ.ศ.1800) ที่เป็นลายลักษณ์อักษรที่สืบทานได้คือ “ศิลาจารึก หลักที่1”⁵ ของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ในจารึกมีคำที่เป็นลักษณะสำนวนปรากฏอยู่เช่น “ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว” อันหมายถึงบ้านเมืองมีข้าวปลาอาหารบริบูรณ์ อีกคำว่า “เจ็บท้องข้องใจ” มีความหมายว่า มีเรื่องเดือดร้อนไม่สบาย และอีกคำว่า “ไพร่ฟ้าหน้าใส” ที่หมายถึงราษฎรมีความสุขสำราญ ซึ่งทั้งหมดยังมีใช้อยู่ในปัจจุบันและยังมีความหมายที่คงเดิมไม่เปลี่ยนแปลง

⁵ ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง หรือ “ศิลาจารึกหลักที่ 1” เป็นศิลาจารึกหรือบันทึกบนแท่งศิลาที่บันทึกประวัติศาสตร์ในยุคสมัยกรุงสุโขทัย ถือเป็นวรรณคดีเรื่องแรกของไทย หลักศิลานี้ค้นพบในสมัยรัชกาลที่ 3 โดยเจ้าฟ้ามงกุฎฯ ขณะทรงผนวชอยู่ (ต่อมาคือ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว) เมื่อ พ.ศ. 2376 ณ เนิ่นปราสาทเมืองเก่าสุโขทัย อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย มีลักษณะเป็นแท่นหินรูปสี่เหลี่ยม ยอกกลมมน สูง 1.11 ม. หน้า 35 ซม. เป็นหินชนวนสีเขียวมีจารึกทั้งสองด้าน ปัจจุบันเก็บอยู่ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร กรุงเทพมหานคร

ในสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง) ได้ทรงตรา กฎหมายขึ้นทั้งหมด 10 ฉบับ⁶ มีถ้อยคำที่เป็นสำนวนอยู่หลายแห่ง เช่นในฉบับที่ 8 กฎหมาย ลักษณะหัวเมีย (พ.ศ. 1904) มีสำนวนว่า “ปลั่งปากเสียดิน ปลั่งดินตกต้นไม้” ในมาตรานี้มีหมายถึง ชายผู้ขอขอหญิงและยกให้ ต่อมาครั้งมีชายอื่นมาขออีก บิดามารดาหญิงขึ้นขันหมากชายคนแรกรับ คนหลัง ถ้าเกิดเป็นความกันให้หญิงเป็นสิทธิ์แก่ชายคนแรก และปรับบิดามารดาที่กลับคำ อีก สำนวนที่ยังมีใช้ในปัจจุบันแต่เปลี่ยนการใช้คำไปบ้างแล้วเช่น “เรือนท่านเคยอยู่ อู่ท่านเคยนอน หมอนท่านเคยเรียง เสบียงท่านเคยกิน” ภาษานี้กล่าวถึงสามีไปบวช ถ้าผู้หญิงยังครองตัวอยู่รอทำ ผัว ผัวสึกมาอยู่กับหญิงอีกทรัพย์สมบัติก็ให้เป็นสิทธิ์แก่ชาย ปัจจุบันตัดทอนให้สั้นลงเปลี่ยนเป็น “บ้านเคยอยู่ อู่เคยนอน” ซึ่งมีความหมายใกล้เคียงกับของเดิม

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะสังเกตเห็นความลึกซึ้งของสำนวนสุภาษิตไทย อันเป็นถ้อยคำที่มีได้ มีความหมายตรงไปตรงมาตามตัวอักษรหรือแปลตามรากศัพท์ แต่เป็นถ้อยคำที่มีความหมายเป็นอย่างอื่นคือเป็นชั้นเชิงชวนให้คิดซึ่งอาจเป็นไปได้ในหลายๆด้านไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษา วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ ค่านิยม สังคมการเมือง และอื่นๆ ซึ่งล้วนแต่แสดงให้เห็นถึงความเป็นไทยอย่างเด่นชัด มีความไพเราะทางภาษา และมีเนื้อหาความหมายเฉพาะเจาะจงแต่ก็สามารถประยุกต์ใช้ใน เหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปมาเป็นระยะ ความหมายก็อาจเปลี่ยนแปลงแตกต่างไปจากเดิมและสร้างความคุ้นเคยในบริบทสังคมใหม่อย่างไม่มีที่สิ้นสุด

6

กฎหมายสมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง) พิจารณารากกฎหมายขึ้นในระหว่างปี พ.ศ.1894-1910 ขึ้นทั้งหมด 10 ฉบับ คือ

1. กฎหมายลักษณะพยาน พ.ศ.1894
2. กฎหมายลักษณะอาญาหลวง พ.ศ.1895
3. กฎหมายลักษณะรับฟ้อง พ.ศ.1899
4. กฎหมายลักษณะลักพา พ.ศ.1899
5. กฎหมายลักษณะอาญาราชฎูร์ พ.ศ.1901
6. กฎหมายลักษณะโจร พ.ศ.1903
7. กฎหมายลักษณะเบ็ดเสร็จว่าด้วยที่ดิน พ.ศ.1903
8. กฎหมายลักษณะหัวเมีย พ.ศ.1904
9. กฎหมายลักษณะหัวเมีย(เพิ่มเติม) พ.ศ.1905
10. กฎหมายลักษณะโจรว่าด้วยสมโจร พ.ศ.1910

แนวความคิดในการสร้างสรรค์

ข้าพเจ้าต้องการนำเสนอแสดงความขัดแย้งที่แทรกซึมอยู่ในบริบทสังคมของไทย ที่ดูเหมือนจะเป็นเรื่องปกติธรรมดาในการดำเนินชีวิตจนไม่ได้ให้ความสนใจ จากเรื่องเล็กๆ สะสมบานปลายไปสู่ปัญหาที่เรื้อรังยากแก่การเยียวยาในปัจจุบันทั้งทางความคิดและพฤติกรรมทางสังคม ซึ่งมีความสำคัญและเป็นแรงผลักดันในการนำเสนอผลงานทางศิลปะ เป็นสื่อนำความนึกคิด นัยยะ ความหมายในการแสดงออกทางจินตนาการ ที่นำสัญลักษณ์สัตว์ไทยมาใช้เป็นภาษาบอกเล่า เหตุการณ์และทัศนคติของข้าพเจ้า โดยมีพื้นฐานของสภาวการณ์ทางสังคมของไทยเป็นหลักในการแสดงออก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved